

Muuramen Mannatupa ry
Tarmo Mäyränen

Esitelmä Muuramen srk-kodilla 19.1.2018

YHTEISKUNNAN VAATIMUKSIA JA OHJEITA RUOKA-APUTOIMINNALLE

Yleistä

Ruoka-apu-toiminta on luonteva osa seurakuntien diakoniaa. Siihen liittyvät myös muut avustusmuodot, erityisesti taloudellinen ja hengellinen auttaminen. Nykyään kun syrjäytyminen on valitettavasti yleistynyt, avustustoiminnassa kohdataan jatkuvasti ihmisiä, jotka tarvitsevat ulkopuolisten apua tullakseen yhteisiin aktiviteetteihin mukaan.

Monissa seurakunnissa on havahduttu tosiasiaan, että ihmisten tarpeet ovat suurempia kuin mahdolliset resurssit. Tällöin luontevin ratkaisu on, että kerätään toimintaan mukaan vapaaehtoisia, jotka ovat halukkaista tulemaan mukaan avustustyöhön. Käytännön syistä Suomessa on hyödyllistä toimia yhdistyksen kautta, Muuramessa Muuramen Mannatupa ry

Esimerkkinä miten me olemme toimintamuotoamme rakentaneet:

- ensiksi juhlapyhinä eri vapaaehtoisjärjestöjen kanssa ruokaa jaettu diakonien antamiin osoitteisiin
- diakonit aloittaneet oman työn ohessa ylijäämäruoan jakoa
- vapaaehtoisia ja tukityöllistettyjä otettu mukaan

Joka vaiheessa mukana olleet ovat todenneet, että tämä vaatii vielä enemmän resursseja, vapaaehtoisia, lisää tiloja ja pakastimia ja muuta. Tässä vaiheessa, kun toiminnasta tulee jatkuvaa, haluaa yhteiskunta määräyksillään valvoa toimintaa.

Yhdistys

Yhdistystä perustettaessa on sen rekisteröinti oma taistelunsa. Ensimmäinen asia, mihin kannattaa kiinnittää huomiota, on nimi. Se menee helpommin läpi, jos siinä on jokin paikkakunnan nimi, meillä Muuramen. Toinen asia on säännöt. Kannattaa käyttää jo toimivien samanlaisten yhdistysten sääntöjä. Ainakin jostain ohjekirjasta löydettyjä vakiolauseita. Sääntö on, että itsekeksityt lauseet on vaikea saada hyväksytyksi, ellei sitten ole joku lakia tunteva henkilö.

Sitten kun saadaan innokkaita halullisia kokoon, ei muuta kuin saman pöydän ympärille ja valitsemaan hallitusta, rahaston hoitajaa, kirjanpitäjää ja toiminnan tarkastajaa sekä toimittamaan papereita virkamiehille.

Koska ruokapankkitoiminta edellyttää jonkinlaista liiketoimintaa tai ainakin avustuksen hakua, niiden takia yhdistykselle tulee hakea y-tunnus, jonka saa kun ilmoittaudutaan kaupparekisteriin.

Toiminta

Toiminnan kannalta ensimmäisiä yhteiskunnan vaatimuksia on omavalvontasuunnitelma. Siinä käydään käytännön toiminnot yksityiskohtaisesti, erityisesti miten Eviran määräykset huomioidaan kussakin vaiheessa.

Asiat on hyvä käydä läpi kunnan terveystarkastajan kanssa ajoissa, ettei jälkeinpäin havaita, että joudutaan esimerkiksi muuttamaan huoneiston rakenteita, sisustusta tai muuta. Samoin, jos kiinteistön huonejärjestykseen täytyisi tehdä muutoksia, on ne sovittava ajoissa isännöitsijän kanssa.

Nyt ajankohtaisena asiana tulevat henkilörekistereihin liittyvät asiat, jos ruoanjako edellyttää jonkinlaista asiakasrekisteriä.

Samoin nykyään on hyvä olla videovalvonta- ja henkilöhälytysjärjestelmä, jolla turvataan henkilöstön turvallisuus, jos joku asiakkaista alkaa yllättäen riehua ruokapankin tiloissa. Näitä koskevat omat säännöksensä, jotka tulee selvittää ennen niiden hankkimista.

Tärkeä osa toimivaa kokonaisuutta ovat kaikille toimijoille hankitut vakuutukset, jotka turvaavat korvauksia onnettomuuksien sattuessa. Sekä tapaturma- että vastuuvakuutukset kannattaa harkita.

Eviran ohje 16035/2, Ruoka-apuun luovutettavat elintarvikkeet

- läpikäynti paperista:

- sisältö
- johdanto
- yleistä elintarvikkeiden luovuttamisesta ja vastaanottamisesta

- elintarvikkeiden luovutus ruoka-apuun
 - valmiiksi pakatut elintarvikkeet
 - pakkaamattomat elintarvikkeet ja valmistettu ruoka
 - äidinmaitokorvikkeen luovuttaminen rajattua

- ruoka-apua jakavien hyväntekeväisyysjärjestöjen toiminta
 - elintarvikehuoneistosta ilmoittaminen
 - omavalvontasuunnitelma ja omavalvonnan kirjanpito
 - kuljetus
 - elintarvikkeiden vastaanotto
 - elintarvikkeiden varastointi ja jakelu
 - ruoan valmistus
 - puhtaanapito ja jätehuolto
 - henkilökunnan hygienia
- valvonta

Nämä Eviran ohjeet on tehty noudatettavaksi. Ruokapankin vastuuhenkilöillä ei ole muuta mahdollisuutta kuin tähdentää kaikille alaisilleen, että näitä on noudatettava. Jos johto suhtautuu leväperäisesti näihin, ruokapankin varastoista ei kukaan voi sanoa, onko siellä kelvollista ruokaa vai ei. Meillä on vain yhdet säännöt, jos niitä ei noudateta, meillä ei ole enää mitään, jäljelle jää mielivalta ja vahingot ovat todennäköisiä.